

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce **A. B.**, zast. Mgr Radkou Dohnalovou, advokátkou se sídlem Tábor, Převrátílská 330, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem-pobočky v Liberci č. j. 59 Az 28/2004 – 24, ze dne 31. 12. 2004,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadá žalobce (dále též stěžovatel) v záhlaví citovaný rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-6143/VL-11-P25-2001 ze dne 9. 3. 2004. Rozhodnutím správního orgánu nebyl stěžovateli k jeho žádosti udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Současně bylo rozhodnuto, že se na stěžovatele nevztahují překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že stěžovatel žádné azylově relevantní důvody v řízení neuvedl, neboť za takové nelze považovat ani tíživou ekonomickou situaci

v zemi původu, ani snahu vyhnout se základní vojenské službě. Správní řízení přitom netrpí vadami, jejichž následkem by rozhodnutí v meritru věci bylo nezákonné. Žalovaný provedl řádné dokazování a z něj vyplývající závěry rozvedl v odůvodnění napadeného rozhodnutí srozumitelně, určitě a logicky.

Kasační stížností napadá stěžovatel rozhodnutí krajského soudu z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, z důvodu vad řízení před správním orgánem spočívajících v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spise, jakož i nesrozumitelnost rozhodnutí krajského soudu spočívající v nedostatku jeho důvodů. Rozhodující orgány podle stěžovatele zejména řádně neposoudily jeho obavy související s nástupem vojenské služby. Stěžovatel si je vědom, že odpírání zákonem stanovené vojenské služby může odůvodnit udělení azylu pouze za splnění dalších rozhodných skutečností. Tyto jsou však podle jeho názoru dány a naznačoval je již v předcházejících stádiích řízení. Stěžovatel se neobává pouze vojenské služby jako takové. Má strach, že by zde byl diskriminován, vystaven šikaně a násilí z toho důvodu, že jeho matka je ruské národnosti a že on sám mluví rusky. S vysokou mírou pravděpodobnosti by se mu dostalo špatného zacházení také proto, že je členem pacifistického hnutí a vyhýbal se vojenské službě. Násilné praktiky a diskriminace jsou přitom v moldavské armádě časté a oběti, které si stěžují, bývají vystaveny ještě horšímu zacházení. Je nakonec sice pravda, že právní řád Moldavské republiky nahrazení vojenské služby formálně umožňuje, v praxi je však možnost výkonu civilní služby téměř nulová. Tuto agendu zajišťují úřady práce, míst pro výkon civilní služby je velmi málo a přednost při umísťování na tato místa dostávají občané moldavské národnosti, nikoli Rusové, navíc členové pacifistického hnutí. Uvedené skutečnosti tudíž mohou u stěžovatele vzbudit odůvodněný strach z pronásledování z důvodu jeho národnosti, resp. pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Stěžovatel proto žádá Nejvyšší správní soud, aby napadené rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Zároveň žádá, aby byl jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 19. 4. 2005 popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Odkazuje přitom na správní spis, zejm. na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení a na vydané rozhodnutí. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Ze správního spisu zjistil Nejvyšší správní soud tyto pro posouzení věci rozhodné skutečnosti: Žádost o udělení azylu byla žalobcem podána dne 28. 6. 2001, pohovor k důvodům žádosti byl proveden dne 19. 2. 2004 v pobytovém středisku Bělá pod Bezdězem na žádost stěžovatele v jazyce ruském za přítomnosti tlumočnice. Moldavskou republiku opustil stěžovatel v polovině června 2001 s úmyslem získat zde práci a vylepšit tak finanční situaci svou i své rodiny (matky se sestrou). V zemi původu sice pracoval u stavební firmy jako zedník, nevydělával však dost na to, aby rodinu uživil. Moldavskou republiku opustil stěžovatel také proto, že dosáhl věku, kdy byl povinen nastoupit základní vojenskou službu, které se tak chtěl vyhnout. Je členem jisté pacifistické organizace, jejíž jméno nezná (zapsala jej matka), a navíc navštěvoval ruské školy, mluví proto lépe rusky než moldavsky. V armádě by tak byl vystaven nátlaku z národnostních důvodů. Poté, co jej dvakrát sháněla vojenská policie v místě bydliště, když opakovaně nereagoval na doručená předvolání, dostal strach

a rozhodl se raději někam odjet. V ČR chce přečkat dobu do dosažení 28 let, aby nemusel nastoupit na vojnu, která je pro něj ztrátou času.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že tato není důvodná.

Stěžovatel napadá rozhodnutí krajského soudu z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Předně namítá nesprávné posouzení právní otázky aplikace ustanovení zákona o azylu v řízení před krajským soudem. Má totiž za to, že splňuje podmínky ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu a pro zastávání určitých politických názorů, které mu v případě nástupu základní vojenské služby v zemi původu reálně hrozí. Ze všech výše popsanych skutečností však podle názoru Nejvyššího správního soudu vyplývá, že primárním důvodem podané žádosti o udělení azylu byl v daném případě důvod ekonomický spočívající v omezených možnostech stěžovatele zaopatřit v Moldavské republice sebe a svou matku se sestrou. Stejnými motivy pak byla dříve vedena i snaha stěžovatele vyhnout se nástupu vojenské služby, která by nutně (byť dočasně) znamenala pro stěžovatele ztrátu na výdělku. Za tímto účelem („aby nemusel na vojnu“) vyřídila matka stěžovateli i vstup do jisté pacifistické organizace. Hovořit však v dané souvislosti o stěžovatelově politickém přesvědčení, jež by ho ke vstupu do uvedené organizace vedlo, navíc za situace, kdy stěžovatel pro tento vstup sám nic neudělal a ani neví, jak se tato organizace jmenuje, lze jistě stěží. Co se týká tvrzené možnosti pronásledování z národnostních důvodů, stěžovatel v zemi původu nikdy problémy tohoto charakteru neměl. Obává se však, že v armádě by byl z těchto důvodů vystaven šikaně a diskriminaci. V této souvislosti Nejvyšší správní soud poznamenává, že jistá míra šikany je obecně vyskytujícím se jevem ve všech armádách, vyspělé demokratické země nevyjímaje. Ani za předpokladu, že by k šikaně po nástupu stěžovatele do armády skutečně docházelo, by proto a priori nebyl naplněn pojem pronásledování ve smyslu ust. § 2 odst. 5 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že obavu z případné diskriminace stěžovatele v případě jeho nástupu základní vojenské služby v zemi původu nelze považovat za odůvodněný strach z pronásledování ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť v daném případě byla pouze jakousi „přidanou hodnotou“ k žalobcově primární snaze vyhnout se vojenské službě z důvodů ekonomických, jakož i proto, že se z hlediska stěžovatele jedná o ztrátu času. V daném případě tak chybí subjektivní aspekt obsažený v ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy strach z pronásledování ve smyslu citovaného zákona, který by byl bezprostřední příčinou podání žádosti o azyl. Uvedený závěr potvrzuje rovněž výpověď stěžovatele podaná v průběhu pohovoru k důvodům žádosti o azyl, kdy uvedl, že o azyl požádal na doporučení známého, neboť je to jednodušší, když na pracovní vízum nemá peníze. Nejvyšší správní soud na tomto místě odkazuje na svou dřívější judikaturu, zejm. rozhodnutí č. j. 6 Azs 12/2003 - 49 ze dne 6. 11. 2003, podle kterého je smyslem práva azylu poskytnout žadateli ochranu. Nejde však o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu, nýbrž pouze z důvodů vypočtených v § 12 zákona o azylu, a rozhodnutí č. j. 5 Azs 4/2004 - 49 ze dne 29. 3. 2004, podle něhož odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím.

Nejvyšší správní soud proto neshledal naplnění stížního důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatel dále napadá rozhodnutí krajského soudu z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., z obsahu podané kasační stížnosti však není nijak patrné, z čeho na jejich naplnění usuzuje. Samotnou citaci zákonného ustanovení (v případě ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s navíc poněkud nepřesnou) aniž by bylo stěžovatelem jakkoli blíže specifikováno v čem spatřuje vady v řízení či vady v právním úsudku, jichž se měl soud podle stěžovatele dopustit, však nelze považovat za důvod kasační stížnosti ve smyslu ust. § 103 odst. 1 s. ř. s. (viz rozhodnutí zdejšího soudu č. j. 1 Afs 47/2004 - 74 ze dne 24. 11. 2004).

Ze všech shora uvedených důvodů tak dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek netrpí vadou podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) ani d) s. ř. s. a kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Vzhledem k ust. § 78b odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, prokazatelné náklady řízení o kasační stížnosti mu však nevznikly. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 22. března 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

